

Narva Õigeusu Gümnaasium

**NARVA ÕIGEUSU GÜMNAASIUMI
HÄDAOLUKORRA LAHENDAMISE
PLAAN**

Kehtestatud direktori 19.11.2021 käskkirjaga nr 10-2021/III

Arutatud õppenõukogul 30.08.2021

Narva 2021

Asutus: Narva Õigeusu Gümnaasium
Aadress: Grafovi tn 4, Narva
Direktor: Tatjana Babanskaja
Esindaja kontakt: +372 5646 4517
Kooli pidaja: MTÜ
Kaasatavad spetsialistid: Päästeamet, tel 112
Häiresignaal: pidev helin
Turvaline kogunemiskoht: Kooli hoov ja/või Narva Issanda Ülestõusmise peakirik

Sisukord

1.	Hädaolukorra lahendamise üldpõhimõtted	3
2.	Koolis hädaolukorra lahendamisega seotud isikute ülesanded	4
3.	Hädaolukorra lahendamist juhtivad ja lahendamisele kaasatavad isikud	5
3.1.	Kriisijuhtumite loetelu	5
3.2.	Hädaolukorra lahendamise juhtimise ja koordineerimise korraldus	6
3.3.	Teabevahetuse korraldus.....	6
3.4.	Õppekorraldus hädaolukorra ajal.....	6
3.5.	Tegevused pärast hädaolukorda	6
4.	Kriisiplaan vastavalt hädaolukorrale	7
4.1.	Hädaabinumbril helistamine.....	7
4.2.	Ennetustegevused narva õigeusu gümnaasiumis kriisisituatsioonides käitumiseks.....	7
4.3.	Kriisiplaanid vastavalt hädaolukorrale.....	7
4.3.1.	Tulekahju	7
4.3.2.	Äkkrünnak.....	9
4.3.3.	Füüsiline vägivald.....	9
4.3.4.	Õpilane alkoholijoobes või meelemürkide mõju all	9
4.3.5.	Lõhkekeha koolis.....	10
4.3.6.	Koolitraumad.....	10
4.3.7.	Liiklusavarii.....	11
4.3.8.	Pandeemia	11
4.3.9.	Õpilase kadumine	12
4.3.10.	Kaklus või ühepoolne füüsiline vägivald	12
4.3.11.	Esemete rikkumine.....	12
4.3.12.	Väljapressimine	13
4.3.13.	Alkoholi, tubaka või muu keelatud aine omamine	13
4.3.14.	Vaimne vägivald	13
4.3.15.	Küberkiusamine	14
4.3.16.	Füüsiline vägivald koolis.....	15
4.3.17.	Koduse füüsilise väärkohtlemise kahtlus	15

1. Hädaolukorra lahendamise üldpõhimõtted

Hädaolukorra lahendamise plaan on dokument, millega kirjeldatakse hädaolukorra lahendamise toimimist tervikuna. Hädaolukorra lahendamise plaanis sätestatakse

Hädaolukorra lahendamise üldpõhimõtted;

Koolis hädaolukorra lahendamisega seotud isikute ülesanded;

Hädaolukorra lahendamist juhtivad ja lahendamisele kaasatavad isikud;

Hädaolukorra lahendamise juhtimise jakoordinaarimise korraldus;

Teabevahetuse korraldus;

Koolitöötajate, õpilaste, vanemate ning vajaduse korral teiste isikute teavitamise korraldus;

Õppekorraldus hädaolukorra ajal;

Tegevused pärast hädaolukorda.

Hädaolukorra lahendamise plaan on koostatud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 45 alusel, lähtudes kooli kohustusest tagada koolis viibivate isikute elu ja tervis, kooli vara ja keskkonna kaitse.

Hädaolukorra lahendamise plaan koosneb põhiplaanist ning juhistest konkreetsete juhtumite lahendamiseks. Konkreetsete hädaolukordade lahendamise plaanid on koostatud tuginedes riskianalüüsile.

Hädaolukorra lahendamise plaani täiendatakse ja korrigeeritakse pidevalt vastavalt ressursside muutumisele, õppuste ja toimunud hädaolukordade lahendamise ajal ilmnunud puudustele.

Hädaolukorrana käsitatakse sündmust või sündmuste ahelat, mis ohustab koolis viibivate isikute elu ja tervist, kahjustab oluliselt keskkonda või tekitab ulatuslikku majanduslikku kahju. Igasse kriisiolukorda suhtutakse erinevalt olenevalt juhtumi tüübist ja raskusastmest. Kui sündmus või sündmuste ahel ei vasta ülaltoodud hädaolukorra tunnustele, kuid on tõenäoline, et see võib lähitulevikus laieneda hädaolukorraks, siis nimetatakse seda hädaolukorra ohuks.

Valitsus võib hädaolukorra lahendamiseks välja kuulutada ka eriolukorra, kui hädaolukorra lahendamiseks on vajalik rakendada täiendavaid meetmeid. Eriolukorra puhul määrab valitsus ühe valdkonna eest vastutava ministri olukorra lahendamist juhtima.

Plaan eesmärk on õpilaste suurem turvalisus ja kooli parem valmisolek kriisiolukordades, nende ennetamisel ning toimida kriisi puhul adekvaatselt ja tagada järeltegevused. Läbi hädaolukorra lahendamise planeerimise tagatakse hädaolukorraks valmisolek, valmistatakse ette vajalikud struktuurid ja ressursid, tagatakse teavitamine ja kaitse hädaolukorras ning kavandatakse kooli tegevuse jätkumine hädaolukorras.

Narva Õigeusu Gümnaasiumi hädaolukorra lahendamise plaan ei reguleeri selliste hädaolukordade lahendamist, mille lahendamine kuulub politsei, päästeteenistuse või muu asutuse pädevusse.

Hädaolukorra lahendamise eesmärgid:

- 1) abistada kannatanuid;
- 2) peatada olukorra eskaleerumine;

3) normaliseerida olukord võimalikult lühikese ajavahemiku jooksul ning taastada kooli toimimine.

Kõikide koolitöötajate, lapsevanemate ja õpilaste ülesanne on olla tähelepanelik oma kaaslaste suhtes, märgata võimalikke ohumärke, mis võivad viia ohusituatsioonini ning tegutseda vastavalt.

2. Koolis hädaolukorra lahendamise seotud isikute ülesanded

Kooli ülesanne on koostada võimaliku hädaolukorra väljaselgitamiseks riskianalüüs, selgitada välja hädaolukorra vältimise ja tagajärgede leevendamise võimalused, koostada plaanid konkreetsete hädaolukordade lahendamiseks, valmistuda ette hädaolukorra lahendamiseks koolituste ja õppuste kaudu, lahendada tekkivad hädaolukorrad, korraldada teavitamine, teha hädaolukorras tegutsemise selgitustööd õpilaste seas, taastada kooli toimimine.

Hädaolukorra tekkimisel otsustab direktor viivitamatult, kas tegemist on tema lahenduspädevusse kuuluva hädaolukorraga. Kui ei ole, informeerib direktor hädaolukorrast politseid või päästkeskust või kooli pidajat ning hädaolukord antakse üle vastavatele ametkondadele.

Kui hädaolukorra lahendamine on kooli pädevuses, siis hädaolukorra tekkides direktor:

- 1) juhib hädaolukorra lahendamist koolis, koordineerides kooli töötajate tegevust, rakendades juhtumipõhist hädaolukorra lahendamise plaani;
- 2) tagab kooli toimimise korraldamise hädaolukorras;
- 3) korraldab vajadusel hoones või kooli territooriumil viibivate isikute evakueerimise;
- 4) otsustab õppe- ja kasvatustegevuse jätkamise või katkestamise või õpilaste koju saatmise vajaduse;
- 5) korraldab dokumentide kaitse;
- 6) korraldab teabevahetust;
- 7) vajadusel taotleb kooli pidajalt täiendavaid ressursse.

Esmaabiandjad koolis

Kooliõde (meditsiiniline teenindus)	Valentina Soldatova
Sotsiaalpedagoog (hingeabi)	Tatjana Golikova
Õppealajuhataja (nõustamine)	Irina Bahramova Nadežda Ivanova

Olulised kontaktid

Häirekeskus	112
Piirkonnapolitseinik	Kalmer Janno 3576005
Noorsoopolitseinik	Andrei Sobolev tel. 3576138 (личный телефон 55665191)

Veebipolitseinikud
Usaldustelefon
Ohvriabi kriisitelefoni

Jana Frolova-Alferjev E-mail:
jana.frolova-alferjev@politsei.ee
126 (iga päev) kl
116006

3. Hädaolukorra lahendamist juhtivad ja lahendamisele kaasatavad isikud

Hädaolukorra lahendamist juhib direktor vastavalt seadusest tulenevale pädevusele või tema puudumisel õppealajuhataja. Hädaolukorra juhtimine toimub vastavalt esinevale hädaolukorrale. Kui tegemist on hädaolukorraga, mille lahendamisele kaasatakse politsei või päästkeskus või kooli pidaja, siis juhtimine hädaolukorras läheb üle vastavatele ametiasutustele.

Juhul, kui on tegemist hädaolukorraga, mille osas ei ole seaduse või muu õigusaktiga sätestatud hädaolukorra lahendamise juhtimist, kuid mille lahendamine eeldab politsei või päästkeskuse kaasamist või kooli pidaja kaasamist hädaolukorra lahendamisele, siis lepatakse juhtimise osas kokku.

Hädaolukorra lahendamisele kaasatavad isikud on kõik isikud, kes vastavalt oma seaduslikele ülesannetele on kohustatud operatiivselt reageerima või kes kaasatakse hädaolukorra lahendamisele hiljem.

Vajadusel kaasab direktor hädaolukorra lahendamisele kooli töötajad, kooli pidaja, hoolekogu, õpilasesinduse ja eksperdid.

3.1. Kriisijuhtumite loetelu

Kriisijuhtumiteks loetakse olukorrad, kus tekib oht kooli territooriumil viibivate inimeste ja väljaspool kooli territooriumit kooliga seotud inimeste elule või tervisele.

Kriisijuhtumiteks loetakse olukorrad, kus tekib oht kooli territooriumil viibivate inimeste ja väljaspool kooli territooriumit kooliga seotud inimeste elule või tervisele.

Kriisiplaanis käsitletakse toimimist järgnevate kriisijuhtumite korral:

- Äkkrünnak ja äkkrünnaku ähvardus;
- Tulekahju;
- Pommiähvardus ja pommikahtlase eseme leid;
- Kommunikatsioonide purunemine ja/või katkemine (näiteks veeavarii);
- Vigastused ja liiklusavarii;
- Vägivald ja kiusamine;
- Õpilase kadumine ekskursioonil, matkal, õppekäigul;
- narkootiliste ainete omamine, levitamine või tarbimine kooli territooriumil;
- toidumürgitus koolis, viiruste ja muude nakkustekitajate puhang
-

3.2.Hädaolukorra lahendamise juhtimise ja koordineerimise korraldus

Kuna sündmuskoht on seotud kooli hoone ja territooriumiga, siis toimub esmane hädaolukorra reageerimine kooli tasandil. Hädaolukorra lahendamiseks kaasatakse koolil olemasolevad vajalikud ressursid.

Hädaolukorra lahendamise koordineerimiseks on moodustatud koolis hädaolukorra reguleerimise juhtgrupp, kelle peamine ülesanne on direktori abistamine ja toetamine hädaolukorra lahendamisel ning vajalike ressursside hankimine, olukorra analüüs, koostöö koordineerimine, teabevahetuse korraldamine, asjassepuutuvate isikute teavitamine ning täiendavate ressursside taotlemine kooli pidajalt. Juhtgrupi oluliseks ülesandeks on ka osalemine kooli toimimise taastamises.

Kui hädaolukord nõuab välist abi, nt operatiivteenistuste kohaletulekut, allub direktor operatiivteenistuse juhile ja täidab ning vahendab temalt saadud korraldusi.

3.3.Teabevahetuse korraldus

Kõik kooli töötajad on kohustatud hädaolukorrast viivitamatult teatama direktorile.

Eriolukordades võib kooli töötaja esmalt pöörduda otse politsei või päästeteenistuse poole.

Hädaolukorras kasutatakse teabevahetuseks kõiki kooli kasutuses olevaid teavitamise kanaleid (koolikell, suusõnaline teavitamine (vahetult või telefoni teel), kooliraadio jne). Teabevahetust korraldab direktor.

Hädaolukorrast sõltuvalt otsustab direktor infokanali valiku. Sõltuvalt hädaolukorrast kasutatakse üldise informatsiooni edastamiseks koolikella või kooliraadiot. Koolikella või kooliraadio kaudu edastatakse kooli töötajatele teadaolev informatsioon kokkulepitud kujul. Õpetajad peavad juhinduma vastavalt saadud teabele.

Vanemate teavitamise otsustab direktor. Vanemaid teavitavad klassijuhatajad kanali kaudu, mis vanem on koolile info edastamiseks andnud.

3.4.Õppekorraldus hädaolukorra ajal

Sõltuvalt hädaolukorrast otsustab õppe- ja kasvatustegevuse jätkamise või katkestamise või õpilaste koju saatmise vajaduse direktor. Direktori otsus võib puudutada kogu kooli, üksikut klassi või üksikut õpilast.

3.5.Tegevused pärast hädaolukorda

Pärast hädaolukorda viiakse läbi juhtumianalüüs ning vaadatakse üle konkreetse juhtumi korral hädaolukorra lahendamise plaan. Vajadusel võetakse ette meetmed analoogse olukorra tekkimise ärahoidmiseks.

Vanemaid teavitatakse eKooli kaudu koolikorraldusest järgnevatel koolipäevadel.

4. Kriisiplaan vastavalt hädaolukorrale

4.1. Hädaabinumbril helistamine

Eestis on kasutusel vaid üks hädaabinumber 112. Sama number kehtib ka kõigis teistes Euroopa Liidu riikides. Hädaabinumbrile 112 saab helistada kõigilt telefonidelt tasuta.

Vali 112 ja edasta info:

- mis on juhtunud;
- kooli nimi ja täpne aadress;
- kas keegi on viga saanud;
- oma nimi ja telefoninumber, et sulle saaks tagasi helistada;
- vasta küsimustele lühidalt ja täpselt;
- ära katkesta ise kõnet
- hoia telefoniliin vaba

4.2. Ennetustegevused narva õigeusu gümnaasiumis kriisisituatsioonides käitumiseks

Tegevus	Regulaarsus
Õppehäirete läbiviimine, analüüs	igal õppeaastal
Ohutusjuhendite täiendamine	vastavalt vajadusele
Ohutusnõuete täitmine	pidevalt
Ennetusalaste loengute läbiviimine	vähemalt 1x aastas
Esmaabikoolituste läbiviimine	iga kolme aasta järel
Lapsest lähtuv õppekasvatustöö	pidevalt
Arenguestluste läbiviimine	analüüs igal aastal
Väärtuspõhine kasvatustöö koolis	pidevalt

4.3. Kriisiplaanid vastavalt hädaolukorrale

4.3.1. Tulekahju

- Tulekahju korral tegutsemise plaaniga peavad tutvuma kõik Narva Õigeusu Gümnaasiumi töötajad, sõltumata nende erialast ja kvalifikatsioonist – vastutab kooli juhtkond.
- Tuleohutuse/evakuatsiooni eest vastutavad isikud:
- Direktor Tatjana Babanskaja 5569 4365 üldvastutus

- Õppealajuhatajad Irina Bahramova 55681632 ja/või Nadežda Ivanova evakuatsiooni korraldaja, õpilaste ülelugemine,
Avastades tulekahju tegutse järgmiste juhiste järgi.
- 1. Helista 112 ja teata tulekahjust häirekeskusele!
- 2. Informeeri tulekahjust direktorit ja läheduses olevaid inimesi! Aita ilma ennast ohtu seadmata ohus olevatel inimestel ohtlikust kohast eemalduda.
- 3. Häirekeskusesse helistamisel tuleb edastada järgmist infot ning vastata küsimustele:
- 4. Evakueeru hoonest lühimat teed pidi.
- 5. Kui on tegemist väiksema tulekahjuga ja vajalikud vahendid on käepärast, võid võimalusel alustada oma elu ja tervist ohtu seadmata tule kustutamist!
- 6. Tulekahju korral jäta alati meelde järgmised reeglid:

- Liigu võimalikult ohutult!
- Ole võimalikult nähtav!
- Ära satu kunagi paanikasse ega tekita seda oma käitumisega teistes inimestes!
- Anna kohale saabunud juhtkonna esindajale / päästeteenistuse töötajatele informatsiooni!
- Enne elektriseadmete kustutamist veendu, et need pole voolu all!
- Välti põlemisgaaside sissehingamist, sest need võivad olla mürgised!
- Kui ruumis on plahvatusohtlikke esemeid (gaasiballoon, lõhkekehad jne), siis eemaldu kiiresti ning hoiata ka teisi!
- Ära sea elu ohtu!
- Sulge ukсед ja aknad, kuid ära lukusta!
- Lülita hoonest või ruumist välja ventilatsioon, elekter! Elektrit ei tohi välja lülitada pimedal ajal, kui toimub evakuatsioon.

Reeglid, mida järgida, kui koolis on tulekahju:

- Kogu klass peab püsima koos ning ilma õpetaja loata ei tohi hakata klassiruumist väljuma. (Kui oled põlevas ruumis, siis tuleb sealt viivitamatult väljuda!)
- Kui koolimaja koridorid on täitunud suitsuga, siis on turvalisem jääda klassi ning ennast seal kaitsta.
- Klassis olles tuleb hoida klassiuks suletuna (mitte lukus!). Mine akende juurde ja anna endast igal võimalikul moel märku.
- Kui ukse pragudest tuleb suitsu, siis tuleb need võimalusel riietega kinni toppida. Kui klassiruumis on vett, siis kasta need riided eelnevalt märjaks. Aknast immitseva suitsu korral tuleks aknad tihendada samal meetodil nagu ukсед.
- Kui siiski läheb olukord klassis selliseks, et seal ei ole võimalik olla, siis tuleb õpetaja korraldusel kõigil koos tegutseda. Läbi suitsuse keskkonna liikumine on alati seotud ohtudega. Seetõttu tuleks antud tegevus ette võtta viimase võimalusena, kui klassiruumis pole end enam võimalik kaitsta.
- Läbi suitsuse ruumi liikumiseks tuleb õpetaja korraldusel organiseeritult tegutseda, võimalusel on tarvis katta suu ja nina märja riidega. Liikudes toeta käega vastu seinu, et säilitada õige suund.
- Koolimajast väljumisel peab õpetaja võtma kaasa ka õpilaste nimekirja, mille alusel saab pärast täpselt kontrollida, kas kõik on hoonest välja saanud. Peale koolimajast väljumist peavad kõik klassid koos püsima ning vastavalt kooli evakuatsiooniplaanile liikuma ettenähtud kohta.

Turvaline kogunemiskoht evakuatsiooni korral:

- soojal aastaajal kooli õues.
- talvel Narva Issanda Ülestõusmise peakirik

Kogunemiskohas:

- Kontrolli õpilaste kohalolekut;

- Edasta info, kui palju õpilasi oli tunnis, kui palju puudus, kui palju jõudis kogunemiskohta direktorile/õppealajuhatajale/sekretärile.
- Kogunemiskohta tuleb jääda seniks, kuni päästemeeskonna juht või kooli direktor annab järgmised korraldused.

4.3.2. Äkkrünnak

Äkkrünnakuna käsitletakse seda, kui:

- õpilasel koolis kaasas ründe vahend, kuid otseselt ei ole veel rünnanud
- üks või mitu isikut püüavad relva või muu ründe vahendiga vigastada või tappa inimesi
- koolis.

Rünnakut avastades

- Teavita kohe oma asukohast ja toimuvast päästemeetit (112) ja direktorit.
- Järgi 112 saadud korraldusi.

Äkkrünnak, varjumisstrateegia

- Jää rahulikuks ja teata lastele, et koolimajas on oht.
- Lukusta üks. Juhul, kui klassi ust ei ole võimalik lukustada, tuleb evakueeruda, äärmiselt ohtlik on jääda ruumi, mida ei ole võimalik sulgeda.
- Tõmba kardinad akende ette.
- Anna korraldus eemalduda uksest ja akendest, olla vaikselt, püsida madalal, varjuda koolipinkide ja toolide taha.
- Ära suhtle ründajaga ega ärrita teda rääkima
- Ära mine klassist välja esmaabi andma! See võib lõppeda sinu surmaga. Kui näed esmaabi vajadust, helista 112, kirjelda olukorda ja abivajaja täpset asukohta koolimajas.
- Ära luba õpilastel helistada! Tekkiv ülekoormus takistab operatiivjõududel omavahel suhelda ning helin reeta teie asukohta.
- Jää ootama politsei saabumist NB! Ust tohib avada ainult siis, kui oled kindel, et avamist palub politsei või kooli juhtkond. Vajadusel identifitseeri politsei 112 vahendusel.

Relva märkamine:

- Hinda situatsiooni, taga enda ohutus.
- Teavita päästeteenistust.
- Võimalusel eralda ründaja või ründamiskahtlusega isik (näiteks lukusta ta ruumi).
- Ära kasuta jõudu, ära püüa temalt relva ära võtta. Jää rahulikuks.
- Informeeri direktorit.

4.3.3. Füüsiline vägivald

Vägivaldne käitumine õpilaste vahel:

- Hinda kainelt olukorda.
- Hüüa kaklejaid nimepidi, püüdes pöörata nende tähelepanu endale.
- Kui tunned hästi õpilasi ja nende iseloomu - võid ise sekkuda füüsiliselt kaklejate vahele astudes.
- Palu kaasõpilasi füüsiliselt kaklejad teineteisest eemale sikutada. Vajadusel anda esmaabi.
- Vajadusel kutsuda kiirabi.
- Hoia kaklejad piisavalt pikka aega teineteisest eemal ja jälgi, et nad rahuneksid.
- Informeeri direktorit, õppealajuhatajat ja klassijuhatajat.

4.3.4. Õpilane alkoholijoobes või meelemürkide mõju all

- joobekahtluse korral jälgida õpilast ja ka kaasõpilaste reaktsioone
- kahtluse korral aineõpetaja teeb kiirkõne direktorile/õppealajuhatajale ja kutsub

abi

- teavitatakse kooli medõde ja politseid
- saabunud direksiooni liige/klassijuhataja toimetab õpilase klassiruumist välja medõe kabinetti
- politsei teostab esmast alkotestri
- vajadusel kutsutakse kiirabi
- klassijuhataja teavitab juhtunust vanemaid
- vanemad kutsutakse kooli lapsele järele

4.3.5. Lõhkekeha koolis

Reageerimine

- Kõige keerulisem on ohu tuvastamine. Kas ja kus on oht?
- Alles siis, kui oht on tuvastatud (kus oht paikneb ja milline see on), teostada vajadusel evakuatsioon.
- Jälgi erinevusi: tulekahju, pommiohud, äkkrünnak jne.

Kuidas käituda, kui olete leidnud võimaliku plahvatusohtliku eseme?

- Ära puuduta ega liiguta leidu.
- Eemaldu ohtlikust esemest (ohust). Anna korraldus ka teistele sellest eemaldumiseks!
- Ära kasuta raadiosidevahendit leiu läheduses.
- Informeeri leiu Häärekeskust telefonil 112.
- Jäta oma kontaktandmed.
- Teavita direktorit ja teisi läheduses viibijaid võimalikust ohust. Võimalusel piira ala ja tähista ohu olemasolu.

4.3.6. Koolitraumad

Kooli traumadeks võivad olla:

- Luumurrud
- Põrutus
- Põletus
- Elektri sokk
- Mürgitus
- Haavad (sügavad/ülatuslikud)
- Minestamine
- Krambid
- Erinevad vigastused
- Õhupuudus (võõrkeha hingamisteedes)
- Rindkere valu
- Uppumine

Nõuanded kohe tegutsemiseks selliste juhtumite korral:

- Jää rahulikuks, veendu et lähenemine ei kahjustaks sind ennast.
- Hinda kannatanu seisundit
- Fikseeri olukord ja jaga tegutsemisjuhised kõikidele täiskasvanud saatjatele (esmaabi andmine, abi kutsumine ja informeerimine, tegelemine ülejäänud õpilastega).
- Kui kannatanu on teadvusel- küsi mis juhtus
- Helista 112
- Ära jäta kannatanut üksi-räägi temaga
- Teata direktorile ja kooli medõele
- Oota abi

- Kannatanule ei tohi anda ravimeid
- Kannatanut ei tohi liigutada
- Teatamine vanematele

4.3.7. Liiklusavarii

- Hinda olukorda ja jaga ülesanded.
- Võimalusel tee õnnetuspaik teistele liiklejatele nähtavaks.
- Kui keegi on saanud kannatada, teata kohe häirekeskusesse numbril 112.
- Anna esmaabi:
- Elusta:
- teadvuseta kannatanud pööra külili asendisse ja ava hingamisteed,
- sulge verejooksud surudes haav käge või riidetombuga kinni,
- vestle pidevalt kannatanutega, sellega kontrollid nende teadvuselolekut, rahusta, kata
- soojalt käepäraste vahenditega.

4.3.8. Pandeemia

Koolijuhtkond:

- hindab ja analüüsib laekunud andmete alusel tekkinud ohtu
- võtab ühenduse Terviseametiga ja Narva linna valitsusega
- kogub ja analüüsib hädaolukorra lahendamiseks vajalikku teavet
- koostab koolisisised pandeemiatõrje tegevusjuhised ning soovitused nii õpetajatele kui ka õpilastele, lapsevanematele ja koolikülastajatele
- korraldab pandeemiatõrje nõuete sisseviimise ja täitmise koolis vastavalt Terviseameti antud juhistele ning teavitab ja juhendab õpilasi ning personali nende rakendamisel
- korraldab vajadusel õppetöö ümber kooskõlas Terviseameti antud soovitustega.
- Vajadusel korraldab kohapealset testimist

Õpilased:

- Teavita klassijuhatajat/koolijuhtkonda, kui sul ilmnevad haigustunnused
- Kanna maski
- Desinfitseeri käed
- Pese käed enne ühiskasutatavasse ruumi sisenemist ja pärast sealt väljumist; pärast ühiskasutatavate esemete puudutamist (trepikäsi, uksekäepide, mööbel, spordivahendid jm); pärast nuuskamist, köhimist või aevastamist; enne ja pärast söömist; pärast tualetis käimist.
- Ära kontakteeru teiste klasside õpilastega vahetundides
- Hoia vähemalt 2 meetrit distantssi
- Tuuluta klassiruum vahetunnis

Kontakt lähedased või haigustunnustega isikud:

- Jää koju karantiini ja jälgi oma tervist
- Pöördu perearsti poole
- Juhendu Terviseameti juhenditest <https://www.terviseamet.ee/et/COVID-19-trukised>

4.3.9. Õpilase kadumine

1. Uuri õpilastelt
 - a) millal kadunud kaaslast viimati nähti?
 - b) kus kadunud kaaslast viimati nähti?
 - c) kas keegi teab, kuhu kadunud õpilane läks?
 - d) kas keegi teab, miks kadunud õpilane ära läks (konflikt, keegi kutsus vmt)?
 - e) kas keegi on temaga pärast lahkumist telefoni teel rääkinud?
2. Püüa telefoni teel kadunud õpilasega kontakti saada.
3. Informeeri juhtunust õpilase vanemaid, uuri, kas neil on kadunud õpilase kohta infot.
4. Täpsusta, milline oli kadunud õpilase rietus.
5. Teavita kadumisest numbril 112 ja tegutse vastavalt politseilt saadud juhistele.

Kui lapse asukoha ja olukorra kohta puudub ka lapsevanematel info, on õpetaja kohustatud teavitama politseid, ka juhul, kui vanem ei soovi teavitamist, sest õpilase elu ja tervis võivad olla ohus.

6. Informeeri kooli juhtkonda.
 7. Kontakteeu uuesti kadunud õpilase vanematega ja selgita, mida on õpilase leidmiseks tehtud ja mida veel ette võetakse.
 8. Kui kadunud õpilane leitakse, informeeri sellest kõiki osapooli, otsimine katkestatakse.
- Ära mine õpilast ise otsima, jättes ülejäänud õpilased üksi!**

4.3.10. Kaklus või ühepoolne füüsiline vägivald

Lahuta kaklus:

1. anna kõigepealt suuline korraldus kaklus lõpetada;
 2. kui sellele ei kuuletuta, lahutata kaklus füüsiliselt sekkudes võimalikult leebelt (ei tohi ise õpilast lüüa vms). Sekkumise üle otsustades hinda, kas sekkumisel põhjustatav võimalik vigastus on väiksem või suurem kui need vigastused, mis võiksid tekkida siis, kui kaklust ei lahutata);
 3. kui kaklust lahutada ei õnnestu või see on sulle ohtlik, kutsu abi või teavita politseid numbril 112;
 4. ära sekku, kui kakluses kasutatakse külmrelvi.
- Vajadusel kutsu kooliarst või kiirabi (kindlasti tuleb fikseerida ja dokumenteerida tekitatud vigastused)

Ära sekku, kui see on sulle endale ohtlik! Kakluse sekkudes ei tohi õpilast lüüa! Ära mine nuga ise ära võtma, see on alati väga ohtlik!

Pärast kakluse lahutamist:

1. Võta osalejatelt seletused. Kui seletusi mingil põhjusel ei ole võimalik võtta, siis kirjuta üles nende laste nimed ja kontaktandmed, kes osalesid kakluses või olid selle tunnistajaks ning edasta kooli juhtkonnale.
2. Käsitle sobimatut käitumist lähtudes kokkulepetest koolis.
3. Teavita klassijuhatajat, kes teeb koostööd lastevanematega/hooldajatega ning käsitleb juhtunut edasi.
4. Kui juhtunu on puudutanud ka teisi õpilasi (kaklust nähti pealt, osapoolte tüli on olnud pikaajaline ja ka teiste jaoks keeruline situatsioon), käsitleb klassijuhataja juhtunut klassis ühise aruteluna. Vajadusel pöördub abi saamiseks kooli psühholoogi poole.

4.3.11. Esemete rikkumine

1. Teavita klassijuhatajat.
2. Klassijuhataja võtab lapselt (lastelt) seletuse.
3. Klassijuhataja teeb koostööd lapse(laste)vanematega/hooldajatega.
4. Klassijuhataja käsitleb teemat vastavalt olukorrale asjaosalis(t)ega või klassis.

5. Kooli vara rikkumise korral teavita õppealajuhatajat ja majandusalajuhatajat, kes võtavad ühendust lapse(laste)vanematega/hooldajatega või vajadusel pöörduvad abi saamiseks politsei poole.

4.3.12. Väljapressimine

1. Teavita ohvri klassijuhatajat. Teades mõlemat osapoolt, teavita juhtunust mõlema lapse klassijuhatajaid.
2. Klassijuhataja võtab lapselt (lastelt) seletuse.
3. Klassijuhataja teeb koostööd lapse(laste)vanematega/hooldajatega.
4. Klassijuhataja käsitleb teemat vastavalt olukorrale asjaosalis(t)ega või klassis.
5. Tõsisematel juhtudel pöördu kooli juhtkonna või psühholoogi ja noorsoopolitsei poole.

4.3.13. Alkoholi, tubaka või muu keelatud aine omamine

Õpilane narkouimas või alkoholijoobes koolis

1. Sekku koheselt! Rahulikult vesteldes ürita õpilane teiste klassikaaslaste juurest või teised tema juurest ära juhtida.
 2. Kui õpilasega ei saa kontakti, kutsu kiirabi ja politseid.
 3. Ära jäta õpilast üksi, vajadusel anna esmaabi.
 4. Alkoholi- või narkojoobe kahtluse korral tuleb teavitada politseid. Kui avaldus tehakse vihjena narkootiliste ainete kasutamise kahtlusest, võib politsei käsitleda seda konfidentsiaalsena. Avalduse võib teha ka anonüümselt.
 5. Joobe tuvastamine on politsei pädevuses. Joobe tuvastamine alkomeetri abil kooli töötaja poolt on õigustühine, kuid võib olla koolipoolseks meetmeks, kui õpilane on nõus alkomeetri kasutamisega. Politsei saab menetluses kasutada kooli töötaja poolt koostatud kirjalikku väliste joobetunnuste kirjeldust.
 6. Teavita õpilase vanemat/hooldajat.
 7. Kui politsei ei anna muud korraldust, tuleb vanem/hooldaja õpilasele kooli järele ja viib õpilase koju või vajadusel meditsiiniastutusse.
- Kui õpilase juurest leitakse keelatud ainet/aineid
1. Kotti või õpilase kappi ei tohi loata avada. Küll aga võib paluda tal seda ise teha ja sisu näidata.
 2. Narkootikumide või tubakatoode leidmisel teavita koheselt politseid (mitte teatamine on karistatav). Äravõetud tubakatoode või muu keelatud aine antakse üle politseile.
 3. Kui õpilane hoiab enda juures, tarvitab ise, vahendab või müüb narkootilisi aineid, on see kuritegu, millest tuleb alati teavitada politseid.
 4. Alkoholi leidmisel teavitatakse vanemaid, kui õpilasel puuduvad joobetunnused, ei ole politsei teavitamine kohustuslik. Äravõetu antakse üle lapsevanemale.
 5. Keelatud ainete konfiskeerimisel tuleb täita keelatud ainete äravõtmise akt.

4.3.14. Vaimne vägivald

Kuidas probleemi ära tunda?

Õpilaste probleemid, mida märgates peaks olema kõrgendatud tähelepanuga:

- masendus,
- unehäired (laps ei maga piisavalt, on kogu aeg unine),
- söömishäired (ei söö piisavalt või sööb üle, rahustab ennast toiduga),
- jõuetus (olen täitsa läbi, ei jaksa enam),
- apaatia, kõrvale tõmbumine (hobid, sõbrad ei paku enam midagi),
- viha (tugev jonn, vastuhakk),
- keskendumisraskused (üliaktiivsus, mitte adekvaatne käitumine),
- enesevihkamine (olen rumal, minust ei pea keegi, ma ei meeldi kellelegi),
- kurbus, nutulisus, enesehaletsemine (on valitsevad tunded),
- maailmalõpu tunne, viimsepäeva tunded (inimene räägib, mõtleb ja joonistab surmast),

- lapse süstemaatiline puudumine.

Loetelu on suunav. Kui õpilasel on nimetatud sümptomeid palju, tuleb võtta ühendust sotsiaalpedagoogiga.

Kiusamisele on vaja koheselt reageerida.

1. Kogu infot - kes on õpetajatest/ õpilastest kiusamist pealt näinud? Kes on liider? Kas kiusatav provotseerib ise kiusamist?
2. Tee kindlaks, kas õpilase käitumine oli hetkeline ja ühekordne emotsioon või kestev probleem.
3. Vestle kiusamises kahtlustatavatega individuaalselt. Kuula, ära süüdista. Oota, millise lahenduse õpilane ise pakub.
4. Vestle individuaalselt tõenäolise ohvriga. Julgusta rääkima, väldi suunavaid küsimusi.
5. Väljenda selgelt, et kiusamiskäitumine ei ole lubatud.
6. Korralda grupikohtumine kiusamises kahtlustatavatega (kui kiusajaid on mitu).
7. Hinda olukorda ja vastavalt vajadusele korralda kohtumine kiusajate ja ohvriga koos. Leidke lahendused, kuidas suhteid parandada ja sõlmige kokkulepped. Enamasti peab oma käitumist korrigeerima nii kiusaja kui ohver.
8. Teavita juhtunust mõlema osapoolle vanemaid.
9. Vajadusel/võimalusel suuna nii ohver kui kiusaja psühholoogi juurde. Tema korraldab vajadusel edasise töö (psühholoogilise abi vajaduse hindamise, kohtumised vanematega jne.).
10. Mõne aja möödudes uuri mõlemalt osapoolelt, kuidas on läinud.
11. Raskematel juhtudel teavita kooli juhtkonda. Kui kiusamine on korduv ja väga tõsine ning koolipoolsed meetmed ei aita, konsulteerige juhtumit kohaliku noorsoopolitseiga.

4.3.15. Küberkiusamine

Võrdselt ohtlikud on nii reageerimata jätmine kui ka ülereageerimine!

1. Tegele probleemiga kohe ja kui sul pole aega ja võimalust asjasse süveneda, leia keegi kes seda suudab, aga ära anna rutakalt soovitusi. Alati tuleb läheneda juhtumipõhiselt.
2. Mõista, et see, mis sinu jaoks võib tunduda tühine, võib lapse jaoks olla oluline probleem.
3. Teavita last, et ta:
 - blokeeriks häirija;
 - ei vastaks sõnumitele ja kirjadele, mis teda ahistavad või häirivad;
 - hoiaks häiriva kirja või sõnumi alles.
4. Informeeri portaali haldurit.
5. Võta ühendust kõigepealt ohvri vanematega.
6. Konsulteerige kooli psühholoogiga/sotsiaalpedagoogiga.
7. Teavita kooli kontaktisikut noorsoopolitseis või küsi nõu 116111.
8. Alati tuleb fikseerida fakt. Mida rohkem materjali on suudetud salvestada, (kasutajanimi, loomise aeg/sisenemise aeg, telefoninumber, MSN aadress, tekstid, fotod, kuulutused...), seda lihtsam on hiljem teha kindlaks teo toimepanijat.
9. Pane kindlasti ka tähele :
 - teo toimepanija motiive,
 - vanust,
 - arusaamist tegude keelatuses,
 - ohvri tundeid ning reageeringut toimunule.
 - Isikuandmete pahatahtliku kasutamise korral fikseeri võimalikult palju fakte portaali aadressi kohta, kus valeidentiteet on tehtud/on üleval. Teavita kindlasti koheselt vanemaid.

On ülimalt soovituslik, et politseid teavitataks, kui küberkiusamisega on pandud toime õigusrikkumine.

Ära kustuta tõendeid - kirju, vestluseid, fotosid või muud, millega saab juhtunut tõestada või kindlaks teha teo toimepanijat!

4.3.16. Füüsiline vägivald koolis

Märgid, mis viitavad füüsilise vägivalla ohvrile:

- tähelepanu- ja õpivõime langus,
- vigade arvu kasv,
- mälu halvenemine,
- unustamise kiirenemine,
- meeleolu langus, endassetõmbunud olek,
- hirmunud, ennast varjata püüdev kehahoiak,
- õpilane väldib koostööd või kontakti teatud õpilastega.
- Kui enamus neist märkidest on täidetud, võib kahtlustada füüsilise vägivalla toimumist.

Füüsilise vägivalla ilmingutele tuleb alati reageerida.

1. Julgusta ohvrit rääkima.
2. Vajadusel pöördu kooli meditsiinitöötaja poole või traumapunkti, et fikseerida ja dokumenteerida vigastused.
3. Püüa välja selgitada konflikti põhjused ja peamised vägivallatsejad.
4. Tee koostööd mõlema osapoole lapsevanemate/hooldajatega.
5. Käsitle juhtunut vastavalt olukorrale mõlema osapoolega eraldi, mõlema osapoolega koos või klassis (probleemi vahendamine, Ühise Mure meetod, klassiarutelu).
6. Väljenda selgelt, et füüsiline vägivald on lubamatu.
7. Kutsu vägivallatseja koos vanemate/hooldajatega vestlusele.
8. Võimalusel suuna nii ohver kui vägivallatseja koolipsühholoogi juurde, kes aitab neil leida strateegiaid enda emotsioonide ja impulsside kontrolli all hoidmiseks ning suunab, kuidas edaspidi vägivaldseid olukordi vältida,
9. Vajadusel teavita kooli juhtkonda või noorsoopolitseid.

4.3.17. Koduse füüsilise väärkohtlemise kahtlus

Märgid, mis võivad viidata kodusele füüsilisele vägivallale:

- laps kardab vanemaid,
- laps ei taha koju minna,
- seletamatu muutus käitumises (rõõmsast kurvameelseks vmt),
- laps on hirmunud, endassetõmbunud, passiivne või kõrgeenenud agressiivsusega,
- ilmastikule sobimatu riietuse kandmine verevalumite vmt varjamiseks,
- ennasthävitav käitumine või selle sagemine (narkootikumide või alkoholi kuritarvitamine, suitsetamine),
- kodust ärajooksmine.

Mida teha?

1. Räägi oma kahtlustest direktorile, sotsiaalpedagoogile, kohustuslik on kohaliku omavalitsuse lastekaitse spetsialisti või sotsiaaltöötaja teavitamine.
2. Ole lapse suhtes toetav ja julgustav, kuid mitte pealetükkiv.
3. Julgusta last oma muret jagama täiskasvanuga.
4. Anna märku, et juhtumus ei ole laps süüdi.

NB! Kui tead, et keegi alla 16 aastane isik on füüsilise väärkohtlemise ohver (või on oht, et ta langeb füüsilise väärkohtlemise ohvriks), on seadusest tulenev kohustus teavitada kohaliku politseiprefektuuri lastekaitsetalitust või -teenist